

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K.
Egyes szám: 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

KLEIN ISTVÁN.

Megjelenik Szombaton.

A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal címére küldendők.

Gyámoltalanság.

Másnak nem, csak gyámoltalanságnak nevezhetjük azt, ami Karczag vezető köreit jellemzi. Ha e gyámoltalanság csak az illetőkre volna hatással, senki sem törődne velük. Fájdalom, ebből anyagi és erkölcsi kár háramlik városunkra és így az egész magyar nemzetre is.

Az ország városok és falvakból áll. A városok és falvak kulturája, gazdasága alkotja a nemzet gazdaságát és kulturáját. Amely város vagy község kulturális és gazdasági téren elmarad, az a nemzeti erő kifejlődését, hatalmának megerősítését hátráltatja. Az ilyen város polgárai ezenkívül kénytelenek az előrehaladottabb városok polgárai előtt pirulni.

Ha külföldi utazó vetődik ilyen helyre, naplójegyzeteiben bizony nem dicséri, de elmaradottnak és barbárnak tartja e város lakóit. Karczagot tösgyökeres magyar városnak gondoljuk. Fájdalom! Ez csak rólunk áll. A külföldi utazó bírálata így hangzik rólunk: „Lakosságában nincs kultúra iránti érzék.” „Nem becsülik a munkát.” Ha őszinték akarunk lenni, e szavak igazságáért még haragudni sem lehet. Határunkban félezernél több gyermek lézeng iskola nélkül. Daczára, hogy népünk mezei gazdálkodást űz, még a mezőgazdasági ismeretek népszerűsítését szolgáló gazdasági ismétlő iskolát sem állítottuk föl. De hagyjuk a közoktatást. Talán a munkaalkalmak szaporítása terén jobbak a viszonyok? Oh nem. Vezetőink azt mondják: „a nép lusta és nem szeret dolgozni.” Hogy ez merő hazugság, arra fényesen ráczafol a múlt évi szalmafonó tanfolyam. E tanfolyamot majdnem százan látogatták. És sokan azért, hogy ez ügyesség elsajátítása által munkaalkalom és keresetre tegyenek szert. De mi történt? Rengeteg munka ment pocsékba. Helyi fogyasztó közönségünkönél nem lehetett

az előállított munkákat elhelyezni. Természetes, hogy szegénysorsu leányaink nem akarnak a padlás számára dolgozni. Kereskedőinknek, városunknak és nőegyletünknek meg nem jutott eszébe, hogy a különféle szalmamunkáknak piacot szerezzenek. Pedig lehetne. Hisz a budapesti ipar és kereskedelmi kamara jelentése szerint 1904-ben is, több mint 12.000 métermázsa diszített és diszített nő és férfi szalmakalapot hoztunk be nagyjából Ausztriából, több millió korona értékben. Hol marad ezenkívül a különféle szalmadisz munkák mennyisége és értéke, melyekért ugyancsak adózunk a külföldnek? Nem tengeren túl vagy távoli országokban, hanem hazánk területén lehetne a szalma munkának piacot szerezni. Ugy hiszem, a „tulipán” virágzása idején, ez nem tartozna a lehetetlenségek közé.

A földmivelésügyi miniszterium ez évben is engedélyezett városunk számára szalmafonó tanfolyamot. Szükség volna erre, hogy a múlt évi tanulók ismereteiket betetőzzék és az újonnan jelentkezők is elsajátíthassák a szalmafonáshoz szükséges kézi ügyességet. De mi értelme van ennek, — mondja egyik tanácsbeli. Semmi, épp úgy, mint az ingyenes népkönyvtárnak, szól rá a másik tanácsnok. Afrikai gondolkozásra valló bölcsességgel miért tették közzé a szalmafonó tanfolyamra vonatkozó hirdetést éppen akkor, amidőn a tanfolyamot meg kellett volna nyitni? Hogy elmondhassák: „nem akadt rá növendék.” Mert bizony attól féltek, hogy a női munkaalkalmak szaporításával drágábban kapnak életpárjaik bejáró asszonyt és szolgálat.

Önző haszonlesésből, mesterségesen akadályozzák így a város fejlődését. Nem gondolják meg, hogy e fejlődés éppen a vagyonosodás előmozdítására szolgál. Az iparúzó Németország mágnásainak még a magyar földbirtok összevásárlására is telik.

Szük látkör és gyámoltalanság, ez jellemzi a mai vezetést.

(f.)

A „nép egészsége.”

E lap hasábjain egy pár közlemény jelent meg, mely tárgyilagosan, higgadtan bírálta közegészségügyi állapotainkat. Reá mutatván a bajokra, utasítást nyújtott arra nézve, miként lehetne e bajokat megszüntetni teljesen, vagy legalább enyhíteni. Talán kissé erősen ostromozta a vezetőséget, amelynek nemtörődőmsége, vagy hanyagsága részben hozzájárult e bajok előidézéséhez. Persze ez fáj. Itt is bebizonyult: „Szólj igazat, betörök a fejed.” Reá fogták a cikkek íróira, hogy hazudnak, rosszakaratuak, tudatlanok s hogy . . . Uram bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekszenek! . . . Kortes czélból irogatnak. Hisz Karczagon minden a legnagyobb rendben van. Egyetlen egy város sem tesz túl mi rajtunk. Így tesz dr. ur a N. K. legutóbbi számában. Hát ez nem érv. Ez nem czáfolat.

De lássuk kinek van igaza.

Azt mondja dr. ur, hogy a fásítás terén haladunk. Haladunk, de visszafelé. Városunk belterülete évtizedekkel ezelőtt is oly fás volt, mint most. De tessék szétnézni a külhatárban. A szem mértföldekre tekinthet mig egy-egy fát talál. Sivár pusztá az egész határ. Ott volt Karczagnak egy disze, gyönyörűsége a Zádor erdő; de a kapzsiság azt is kiirtotta. Igaz, hogy létesítette a város az Erzsébet ligetet. De hát ezzel is úgy va-

TÁRCZA

Rákóczy feltámadása!

Az égbolton csillag ha születik,
Nem látja meg gyarló tekintetünk . . .
S a fény forrása már régen kihalt,
Mikor mi benne majd gyönyörködünk:

Ugy támadt most Rákóczy napja fel
S körötte egy fényes csillag sereg . . .
Századoknak kellett elmulnia,
Mig a fénye, hire hozzánk érkezett!

S oly vakító a nagy fény áradat,
— A vak homályt megszokta már szemünk —
Hogy nyomában a mely keletkezék,
Árnyat mi most észre nem is veszünk!

Pedig a fény szüli az árnyakat . . .
Ez fedte el a felkelő napot;
Mennyi árny kelle, hogy lehullhatott
Nagy Rákóczy tündöklő csillagod!

Magyar kéz mért rád Trencsénél csapást . . .
A szabadság e napon elveszett:

Porod előtt ma minden jó magyar
Mély hódolattal hajt térdet, fejet!

Rávésztéd szabadság jelszavát
S réztallérod mégis guny tárgya lett:
Koporsód, hogy övezze pompa, fény,
Most áldozunk temérdek kincseket!

Akkor . . . kinyújtott béke jobbodat
A büszke Caesar nem fogadta el:
A kétely árnya fut át lelkemen,
Haló porod most mért hozatta el?

Hogy elbukál a gyáva nemzedék
Nem téged . . . a kort bélyegezte meg:
A múlt hibáit szánva, bánva most . . .
Arany betűvel írjuk nagy neved!

A bujdosó honába vissza tért,
E föld porával hamva elvegyül . . .
A ki egykor innen számkiüzetett,
A sziveken ma diadalmat ül!

Itt vagy tehát te fényes napsugár,
Tiszta lángod lelkünk mélyébe hat . . .
S melyet annyi kétely megingatott,
Szívünkbe' végre bizalom fakad!

A küzdelem nem ért véget ma sem . . .
De e nap már a győzelem jele . . .
Rákóczy a csatán elbukhatott,
De feltámadt Rákóczy szelleme!

És e szellem örökkön élni fog . . .
Soha nem volt még ily dicső bukás!
Rákóczy élete csak példa már . . .
Halála lett nekünk feltámadás!!

Kunmadaras, 1906. október 29.

Dr. Balogh Sándor.

F u i t.

Jól van. Lehajtom csöndes megadással
A föld poráig alázott fejem,
És átvirasztott, hosszú éjszakáknak
Ezernyi álmát sorra feledem.
Ti győztetek! Én nem emelek vádat,
Amért az idill ilyen véget ért,
Ugyan ki tenne ma már szemrehányást
Egy összezuzott ifju életért.

gyunk, hogy meg van ugyan; de nem törődünk vele. A nyáron volt alkalmam látni azt a pusztítást, mit egy játszó alkalmával a gyermekek végbe vittek a gyenge csemetéken, oltványokon. S mikor az erdőőr figyelmeztette s az oltványok közül elzavarta őket, mindenki reá támadt. Sőt a Nagykunság szerkesztője egyenesen fejvesztésre ítélte. (Lásd N. K. 1906. jun. 24. sz.) Pedig az a szegény ember csak kötelességét teljesítette. No de azért „mi mindent elkövetünk a fásítás érdekében.“

Hivatkozik dr. ur nagyszerű árokhálózatunkra, mely a csapadékokat elvezeti. No hát kérem sziveskedjék majd egy kisebb eső alkalmával az Otthon — Mór-féle ház és a sétatér közötti területen, vagy a madarasi uton végig sétálni. Látni fogja becses szemével mennyi víz áll napokig azon a téren, meg az aszfalt járda és a házak közötti mély gödrökben. Nem vezeti azt le semmiféle árok, sőt némely helyen még az árokból is oda folyik a víz s ott áll meg a jó öreg anyaföld be nem issza. Ha pedig talán türelme nem lenne egy kis esőre várni, úgy kérdezősködjék az ott lakóknál, vagy magától a „Nagykunság“ szerkesztőjétől, ezek bizonyára meg fogják önnek mondani, hogy: „Pocsolya van itt uram mindig, mely döglelessé teszi az egész környéken a levegőt.“ Saját füleivel hallhatna még egy-egy áldást is, melyet az előljáróságokra kérnek, kik ennyire szívükön viselik a polgárság egészségét.

Ha pedig nem sajnálja a fáradságot, sziveskedjék dr. ur a fürdőtől, nem tovább, csak a Baksa házig elsétálni. Győződjék meg önmaga, hogy micsoda arculcsapása a közegészségnek az az árok. Ami elképzelhető szenny és piszok van a világon, azt mind megtalálja benne. Most ugyan mióta hidegebbek vannak nem fogja érezni azt az orrcsavaró büzt mit ez terjeszt. De higgye el, hogy az ott lakók egész nyáron át nem tudnak szellőztetni a büzhödtt levegő miatt. S e

Ne féljete, az újságok hasábján
Sem írom meg, hogy mennyit szenvedek.
Aki nem tudja, mit tesz az: szeretni,
Ne szánjanak meg azok engemet.
Fúit! Elülök borzasztó sebemmel,
Szívembe zárom minden bus dalom,
És csak kaczagok majd a résztvevőkön,
Kik azt se tudják, mi a fájdalom.

Leányka, többé téged sem zavarlak,
Alhatsz felőlem nyugton, kedvesem . . .
De egyszer, később, jól figyelj szavamra,
Az ablakodat mégis meglesem.
Ha úgy zug majd az ég és föld viharja,
Mint a szívemben duló indulat,
Ágyadra akkor ülj fel pillanatra
S hallgasd meg, lelkem, bucsudalomat.

Szívem keserve fut majd ujjaimba,
Amíg a lantnak hurjait verem,
És hallatán a legszebb dallamoknak,
Tudom, szived is egygyé lesz velem.
S ez egyesülés égi mámorában,
Mely annyi kint egyszerre eltemet,
Végső dalom a halálba sohajtva
Visszaadom az Urnak lelkemet.

Gál Zoltán.

pocsolyában disznók, szárnyas jószágok vigan fürdenek nem kis dicsőségére városunk előljáróságának, mely mindent elkövet a közegészségügy érdekében. Az igazság érdekében megjegyzem, hogy az árkokat tisztítani is szokták egyszer egy évben. De hogyan? A fenékre lerakodott piszkos, bűzös iszapot kikaparják a partjára, nehogy az ott élő drága bacilusok elpusztuljanak; hanem, hogy a nyári nap heve kiszáritván, a porral együtt szivja be a polgárság, hogy éljenek tovább, a polgárok meg pusztuljanak el. Ugy látszik, hogy az előljáróság valami kitérítésre számít a bacilus tenyésztés terén elért nagy sikereivel; mert más téren nem tud a többi városokkal versenyezni. Jó volna talán egy jelző táblát felállítani oda ezen felirással: „Hatósági bacilus tenyésztő telep“, mert így annak rendeltetését csak a benfentesek ismerik.

Kutakat is létesít a város, elismerem. Hálásak is asszonyaink érette. A kacsá-, liba tenyésztésünk egész lendületet vett azóta. Tessék csak dr. ur nézze meg mennyi kacsá és liba fürdik naponként kutak körüli pocsótában. S e jószágok által a kut körül annyi pelyhet, tollat szedethetnének hajduinkkal üres óráikban, hogy elég lenne ágyneműnek az egész előljáróság részére.

Nem is az a baj mindig, hogy nem csináltatunk semmit. Áldoz a mi népünk a közért igen szívesen. De a meglevőkkel sem törődünk, mint pl. a gőzágyakkal, amiért leginkább nehezelt dr. ur. Hát bizony van is miért. Dr. ur maga is elismeri, hogy azok nyugszanak. Ép az a baj, hogy nyugszanak. Mert az már azután mindegy akár a kórház padlásán, vagy pinczejében, akár az orvosi szobában lepi a por és eszi a rozsdá. Így tehát való, hogy ezek a gőzágyak miket nemes szívü emberbarátok filléreikből hoztattak drága pénzen, nincsenek rendeltetésüknek átadva. Azoknak felállítva, használatra készen kellene állaniok, hogy szükség esetén azonnal alkalmazásba lehessen venni.

Igen hálás lesz Karczag város közönsége dr. ur iránt, hogy megismertette a gőzágyakkal. Ebből megismertük, hogy orvosainkat a pokolba kellene kergetni. Mert ha azok oly csekélységek, ha oly könnyen lehet anélkül is itthon a difteriás bajokon segíteni, miért nem alkalmazták eddig? Mi a manóért hajszolták fel szegény megrémült szülőket beteg gyermekeikkel együtt Pestre? Ha pedig oly dolgok azok miknél sokkal olcsóbban lehet a szükséges nedves levegőt előállítani, miért nem világosították fel a közönséget, hogy ne öljön százakat abba, minek gyakorlati haszna alig van. De soha sem hallottunk egy hangot, nem láttunk egy betűt sem erről. Pedig lett volna alkalmuk és idejük. Bizony nagy lelkiismeretlenség. Különösen elvartuk volna ezt hatósági orvosainktól. Hogy miért nem tették? Ők tudják.

Különösnek találom dr. ur azon állítását, hogy a kórházi ápoló ki van oktatta a gőzágyak kezelésében. Nevetséges. Hisz mikor e lap szavá tette, hogy a gőzágyak a kórház pinczejében, vagy nem tudom én,

hol állanak s követelte azok használható állapotba való hozatalát, dr. urék azzal érveltek, hogy nem értenek tisztí orvosaink annak kezeléséhez. Előbb azt tanulmányozni kell. Hát az ápoló kitől, hol tanulta annak kezelését? Vagy ő volt tanulmányuton? Akkor bocsánat!

Látjuk tehát, hogy dr. ur csak lapít, ferdit, mert tudja, hogy sok-sok minden nem a legjobb rendben van Karczagon, hát jó lesz reá egy kis rózsá színü máz, hogy vakuljon a magyar. Különben megszoktuk már ezt jó öreg laptársunktól 31 év alatt; de azért még sem merném reá fogni annak szerkesztőségére, hogy ferditő s hivatalos személyeket nyaló intézetté akar fejlődni.

Egy másik apa.

A városház ügye megfélebbezve.

A város képviselőtestületének nagy többsége a város polgárságának általános öröme elhatározta, hogy a mostani ronda nagyvendéglőt lebontatja és annak helyére egy díszes városházát épít, míg a vendéglőt vagy a gőzfürdő telkére vagy pedig ha a Magyar Gergely-féle telek eladásra kerül, annak helyére építi. Ezen nagy on helyes és a város adófizető polgárságának érdekét szem előtt tartó rendkívül fontos határozatát a képviselőtestületnek Vadai István sokszoros bizottsági bölcs és demagóg megfélebbezte. Az érdekes, de bolondgombás felebbezésből a következő indokokat közöljük, hogy lássa be a polgárság kik és milyen emberek vezetik a népet hallatlan bárgyúsággal:

Tek. h. polgármester ur!

Felebbezéssel élek, az október 17-én tartott városi képviselő gyűlési határozat ellen. Károsnak és sérelmesnek tartom azt a városra nézve, — száz esztendőkre kiható, jól meg nem gondolt határozatából, a közérdeknek és a városnak egy olyan épületét, mint a vendégfogadónak lebontását és onnan egy mellék utcára elvitelét és ott újból leendő felépítését határozván el. Vendégfogadó élet kérdése ugyan egy nagy városnak, mely több mint 20.000 lélekkel rendelkezik és egy ilyen intézményt a nyilvánosságtól elvonni és beláthatatlan ideig haszon tekintetbe, a köznek és közérdeknek kiszámíthatatlan kárja fog belőle származni. Annak ez idő szerint keresztülvitele nem szükséges, sőt igen káros, mert a meglevő az igényeknek ha nem egészen modern is, de megfelelő, tehát annak lerombolása és más helyen építése nem felene meg a reá fordítandó költségeknek — ez idő szerint. — Majd alkalom adtával azon a helyen ezt is fellehet építeni.

Nekünk nem fogadóra van először szükségünk, hanem városházára és minden hivatalos intézkedésnek a helyiségére, ott a hol a legértékesebb helye van Karczag városának. Mert nem csak a közigazgatásnak kell az építkezés, hanem egy jól meggondolt építkezésbe bele menni egy városnak, annak hasznát, jövedelem forrásait is pontosan előre ki kell számítani. Hogy abban hány üzletet, hány iparosnak előnyösen lehet építeni, amelyek a földszinten elhelyezve jövedelem források lennének. És a városnak kereskedelme és ipara nagygyá fejlődne általa, és a piacnak fogyasztó közönsége is nagyobb lenne, amelyre a természet közönségnek nagy szüksége van.

De sajnálatos, hogy a] mi [intelligenciánk nem így gondolkodik, hanem szeme

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Elapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évenként 4.— korona

elébe veszi az élvezet világát, nem a megélhetést. Vajjon mit tönkre nem tett még, ahol az intézkedésbe első volt az élvezet? Vajjon nem rá lehet-e mutatni? hogy élvezni, nem létezni, ott ahol egyesek így gondolkoznak, egyesek elpusztulnak. Haza, város, vagy község rabszolgaságra jut. És így vagyunk mi Karczag városába, hogy mi, a teherviselő, adófizető közönségnek nagy többsége a megélhetésért, a rabszolgaságból szeretnénk szabadulni. A pótdóntat akarnánk kevesíteni, hasznos építkezéssel. Mert míg a politika világ meg nem született, ilyen nagy erővel, addig a közvagyonnak jövedelme fedezte a közigazgatást. S addig a tisztviselőknek a fizetése nem volt ilyen terhes az adófizető közönségre. Hogy ha meggondolja azon fórum, mely hivatva van, hogy mennyi szerencsétlen, árva, özvegy, sorsüldözött van a nép közt, akit nem hogy több-több adózással kéne terhelni, akik elébb vagy utóbb felmondják a szolgálatot. Akiknek adni kéne, nem kérni tőle.

De a nagy politika, sok paragrafus, pótdó, sok szurony, ez az, ami nagy rabszolgaságra juttatja a nemzetet. És a népek özőnének meg kell látni, hogy nem az Isten szegénye a nép, — hanem a könnyelmű intézők csinálják a népinséget, népnymort és rabszolgaságot.

Soha többé nem lehet és nem fog másképpen jobb jövőt teremteni senki, csak a közvagyonnak a jövedelmével. Mert a közvagyon mindenki vagyona és csak a gyengéket; csak ennek a jó intézőjei védelmezhetik, a közérdek az Ur Isten személye és jövő korszak erre fogja hini a felvilágosodott népet. Mert amennyi a közérdek, annyi a közélet. Mert szeressük az ön érdeket, de ne tegyük a közérdek elébe akik eztet látjuk, Karczag város adófizető polgárai nem engedhetjük, hogy könnyelmű intézkedéssel száz esztendőkre kiható, káros és még veszélyes is városunkra, ez a képviselő gyűlésnek a határozata. Mert már évek multak, hogy mi mindég meggondolva egy olyan építkezést igyekeztünk megteremteni, hogy száz esztendőkre, mind tekintély, mind haszon és a közigazgatásnak minden helyisége mi közege előnyben részesüljön. Hogy ne nézzünk más városokat, hanem minket néznek más városok. E volna a mi akaratunk és törekvésünk. Mert olyan alkalom nincsen másutt. Hány megyébe lehetne találni mint Karczag városáé, mint a szív a testbe olyan ami városunknak közege. Amely kitesz öt katesztrális holdat, tíz kvadrát hijján. És eztet, ha bölcsen lesz beépítve egy millió értéket fog képviselni. És ezen templom, iskola, árucarnok, városi takarékpénztár, királyi adóhivatal, polgári leányiskola és egy szép városháza a felsőemeleten. Az alja, kereskedelemnek és iparnak építve, jövedelem forrásoká fognak válni. És még marad egy olyan szép kert, amely még 2 katesztrális holdat kiteszen, amelyen szobrot lehet fölállítani és minden élvezetet meg lehet teremteni. Ezért, a beláthatatlan időre terjedő jövedelmi forrásait és a megélhetésnek minden jövőjét előállítani, szeretnénk felépíteni.

Vajjon nem ez-e az az isteni szocializmus? Egy felébredés, újvilág korszaka, amely rá fog világítani mind az olyan nagy prófétákra, bölcsere és apostolokra. Hiszen próféta, messzilátás, bölcsesség Isten megismerés, apostoli erő, a jóban való kitartás és ezek akik világ kezdetétől az Ur Isten legnagyobb hatalmáért és jóságáért, alkotmányáért a tiz parancs dicsőségével és az Isten akaratjáért, hogy legyen embervilág és milyen könnyen megszületve, hogy ha az intéző nagy tehetségek meglátnák, a hiuság hatalmát, hogy minden nyomor ebből születik. És minden jó az Isten megismerés, a közvagyonok tisztán kezelése és fejlesztése és eztet meg lehet látni, nem száz esztendő mulva, hanem mindég világítani kéne az alkotmánynak, annak az elolthatatlan fáklyának, az Isten törvényének, amely soha a közvagyon nem hagyná az önérdéknek hátterbe szorítani.

Mert az erkölcs világot fentartja a tiz parancs, az anyagi világot fentartja a közvagyonoknak a jövedelme. És ma már a

tudományos világ nagy része erről tudni se akar és mily keserű jövőnek kell születni, ha eztet nem felülről fogják meglátni és intézni, hanem a porban és kicsinyiségben született népek özőne, mert az akarat az Ur Istené. Ha megteremtette az embervilágot, a legkisebb emberi teremtsnek is megteremtette a létkérdést, a megélhetést. Tehát a képviselőtestület saját hatalmát nem a közérdek jól felfogott hasznára, hanem saját élvezetre szolgáló szempontból hozta határozatát.

Mert:

amint fentebb előadtam rendelkezésre áll a páratlan szép porta, — a szükség égető a városházépítésére azért, mert nem felel meg a kívánalomnak, sem hivatalos helyei, sem a gyűlés terme, — sem irodai helyiségei a mostani hivatali teendőkre. Tehát újat kell építeni, a kornak megfelelő és olyat, melynek emeletén hivatalos helyiségek, — a földszinten pedig üzleti bérhelyiségek építessenek oly arányban, hogy az a városnak biztos évi jövedelmet adjon és az építési költség kamatát jó részben fedezze. Minthogy pedig a gyűlés ellenkező határozatot hozott, — azt kénytelen vagyok megfelelbezni, — és kérem ezt az illetékes megyei közgyűléshez a városi közgyűlés határozatával egybekapcsolva felterjeszteni, ahol is tisztelettel kérem a sérelmes városi közgyűlés határozata feloldását és oda utasítását, hogy a használható vendégfogadó épületét hagyja békében. Ahelyett, építtesse fel az általam ajánlott alapon, a kerülhetetlen városházát, a rendelkezésre álló és a város központján levő szép telken.

Azon reményben, hogy a tekintetes megyei közgyűlés nemes törekvésű kérelmemnek helyt adand.

Maradtam Karczagon, 1906. október hó 30-ik napján.

Teljes tisztelettel

Idősb Vadai István
városi képviselő.

A mi intelligenciánk szeme elébe veszi az élvezet világát. Mindig tönkre teszi az intézkedéseket az élvezet? Vajjon nem rá lehet-e mutatni? hogy élvezni nem létezni s így egyesek elpusztulnak. Haza, város nagyközség rabszolgaságra jut. Mert míg a politikai világ meg nem született, addig a közvagyonnak a jövedelme fedezte a közigazgatást, mert ha meggondolja a forum mennyi árva, özvegy, sorsüldözött van, akik elébb-utóbb felmondják a szolgálatot. De a nagy politika, sok paragrafus, pótdó, sok szurony rabszolgaságra juttatja a nemzetet és a népözön meglátja, hogy nem Isten szennyese a nép, hanem a könnyelmű intézők csinálják a népinséget és a rabszolgaságot. A közérdek az Ur Isten személye és a jövő korszak erre fogja bizni a felvilágosodást, mert amennyi a közérdek, annyi a közélet. Egy oly építkezést akartunk megteremteni, hogy száz esztendőkre mind tekintély, mind haszon, mint érzelmény és a közigazgatásnak minden helyisége és közege előnybe részesüljön. Mint a szív a testbe, olyan a mi városunk közege, amely kitesz 10 kodrát hijján 5 holdat és eztet ha be lesz építve, egy millió értéket fog képviselni és ezen templom, iskola, árucarnok, városi takarékpénztár, kir. adóhivatal, polgároleányiskola, az alja kereskedelemnek és iparnak építve, a felső emeleten egy szép városháza jövedelem forrásokká fog válni. Még oszt marad is a kertből 2 kodrát hijján 2 hold, amelyen szobrot lehet felállítani és minden élvezetet meglehet rajta csinálni és a megélhetésnek minden jövőjét előállítani.

Vajjon nem ez-e az az isteni szocializmus? Egy felébredés, mely rá fog világítani a prófétákra, bölcsere és apostolokra. (Hát az ilyen bizottsági tagra nem?) Hiszen próféta, messzilátás, bölcsesség, feny és kény, bölcsesség, Isten megismerés, apostoli erő, kiskorúság, gyengeképezet, ezek a világkezdettől az Ur Isten hatalmáért, alkotmányáért a tiz parancs dicsőségével, hogy legyen embervilág, hogy az intéző körök megszülnék a hiuság hatalmát, mert minden nyomor ebből születik, mert mindig világítani kén' az alkotmánynak, annak az elold-

hatatlan fáklyának, mely a közvagyon nem engedi az önérdéknek náramenésbe szorítani, mert az erkölcsi világot fentartja a tiz parancs, mely megteremté a létkérdést a népek özőnvizét, az embervilágot.

Ennyi badarságot, sőt sokkal többet hordott össze felebbezésnek nevezett bolondgombás írka-firkájában a mindig közérdeken (?) utazó városatyá.

De hogy az ilyen szappanbuborék gondolkozásu emberek a közre veszélyessé válhatnak, annak azok lesznek okai, kik az ilyeneket dédelgetik és az egyes szakbizottságokba, — daczára annak, hogy a képviselőtestületben szakfériak is ülnek, vagy 100 okos gondolkozásu földmives gazda foglal helyet, — nem ezeket, de Vadai uramat választják be. Főképen pedig hibás a város tanácsa, mely egyhangulag szokta kandidálni felebbezést minden egyes szakbizottságba.

Ezek után kérdjük: Mit keres felebbező az építési, pénzügyi, jogügyi, stbi bizottságokban? (—)

Politikai szemle.

Számtalan variációban lehetett olvasni a paktum rejtelméről titkos és nem titkos kötelezettségekről. A sok hazug hirre vonatkozólag Wekerle és Kossuth is nyilatkoztak, mely szerint abból a hirből, hogy a kormány az ujoncz létszám felemelését koncedálta volna, egy szó sem igaz.

Itt van Aehrenthal, Schönaich. Megkezdődtek az alkudozások. Az ujonczlétszám felemeléséről, a katonai költségek szaporításáról, a tüzérség mikénti szervezéséről, az új véderőtörvényről, a katonai büntető-bíráskodásról előadja terveit Schönaich és mint mézes-madzagot, a Tisza-féle katonai reformok életbeléptetését ígérte nyilatkozatában. Aehrenthal pedig jön a hármas szövetség fentartásával, orosz-német-osztrák szentszövetséggel, javított olasz és szerb politikával s kéri a magyar kormány bizalmát és a delegációk támogatását.

A magyar kormány nem mondhatja, hogy ő felségének kinevezett új minisztereivel nem áll szóba, tehát tárgyalnak. Hogy mi lesz az eredmény, meghalljuk most, vagy majd a delegációban.

A képviselőház pénzügyi bizottságának pénteki ülésében Rátkai László fölvetette a kérdést, hogy mi van a paktumban, mire Wekerle a következő válasz adta:

Létszámemelésre szükség van, csak az a kérdés, mikor, mennyire és milyen feltételek mellett emeltesék az. Kijelenti, hogy a kormány létszámemelési kötelezettséget nem vállalt. A kormány programját nyíltan feltárta és állja is. Az szomorú dolog, hogy bizonyos oldalról a közönséget hamisan informálják, folyton irritálják, ami által a remélhető siker is meg van nehezítve. A magyar törvényhozásnak joga van az ugynevezett paktum közzétételét kérni, de ilyen joga idegen államnak nincs. Mikor ők kormányra vállalkoztak, megmondották, hogy adott alapon vállalkoztak. Erről tehát nem tehetnek most. Bizonyos oldalról folyton hangoztatják, hogy a kormány kritikus helyzetben van, hogy krízis van. Ez nem igaz.

A képviselőház ma szombaton fog beleismét az érdemleges munkába. Napirenden az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslat van. Ha ezzel végez, akkor Kossuth többi három javaslatára kerül a sor. Mindez november derekáig foglalkoztatja a képviselőket, azután

pedig a delegacionális ülészek alatt szünetel a Ház munkája. A költségvetésre, amelynek bizottsági tárgyalása már megindult, január hónapnál korábban aligha kerülhet a sor és így a kormány a parlamenttől mintegy három hónapos indennitást kér majd.

Halottak napján.

Népes ma a temető ut,
Olyan sokan járnak rajta.
Aki egész évben lótt fut
Hantnál áll egy pillanatra.
Sötétség birodalma
A temető ma oly fényes
A szeretet jelét adja
A sok nagy és kicsiny mécses.

Nekem is van egy halottam
De temető nem kell nekem;
Temető vagyok én magam
S halott benne: szegény lelkem.

(5.)

Őszi dal.

Hideg szél fu, az ősz szele,
Fű, fa, virág reszket bele.
Árnyas fának zöld levele
Sárgán, hervadtan pereg le.
A kert tarka virágának
Helyén száraz kórók állnak.
Harmatos fűve rétnek
Fejet hajt az enyészetnek.
Virágos kert, himes mező,
Maholnap egy nagy temető.
Küszöbön áll a rideg tél.
Zord hegyek közt készül, indul
A hófelleg, melyből majd hull
Kihalt tájra lágy szemfedél.

Őszi szél fu, halál szele,
Én is megremegek bele.
Ősze van bus életemnek,
Fürtit dér lepte fejemnek.
A tavaszom virágiról,
Csak egy párhervadt levél szól.
Eltűnt a nyár, kedv és erő,
S vissza többé egyik sem jó.
És reményem zöld fájának
Leveli rég lehullának.
Küszöbön áll a rideg tél,
A zord enyészet keble vár;
Számomra titkon készen már
A koporsó s a szemfedél.

Széll Károly.

Ujdonságok.

* **Thaly Kálmán diszpolgársága.** A város képviselő testülete a hétfőn tartott diszközgyűlésen Thaly Kálmán orsz. képviselőt mint a ki a Rákóczi kultuszt megteremtette és a nagy fejedelem valamint bujdosó társai hamvainak hazahozatalát sürgette, Papp Elek orsz. képviselő indítványára Karczag város diszpolgárává választotta. Az erről szóló oklevelet küldöttség fogja átadni.

* **A delegáció alelnöke.** Barabás Béla a magyar delegáció volt alelnöke elvesztette delegátusi megbízatását s így az alelnöki állás most üres. A kormánypárt egy része Batthányi Tivadar grófot akarja megválasztani.

* **Karczag város koszoruját** Rimaszombati István h. polgármester, Daróczi Béla jegyző, Bárczi Vilmos főmérnök, Klein István lapszerkesztő és Győri Gáspár birto-

kos, városi képviselők a kassai dómban együttesen megjelenvén, azt Rimaszombati helyezte Rákóczi fejedelem ravatalára a következő szavak kíséretében: „Karczag város hazafias közönségének nevében helyezem e koszorut a nagyok legnagyobbikának a második kurucz szabadságharcz dicső fejedelmédek ravatalára“. A koszoru igen díszes és széles nemzeti nemkülönbben kék fehér szalagjával nem vált szégyenére Karczag városának, mely a vármegye városai közül legnagyobb számu küldöttséggel képviseltette magát. Igazán nagy kár volt, hogy a Kassára utazni szándékozókát ijjesztették a temetésen való megjelenéstől, mert sajnálhatják mindazok kik a ritka és talán soha meg nem ismétlődő pompás nemzeti felvonulást nem láthatták. Arról meg ne is beszéljünk, hogy mily szépen festett volna egy 100—150 igazi kun típusu emberből álló küldöttség a kassai vagy budapesti menetben a vármegyékből felsereglött különféle nemzetiségű és viseletű emberek között. Csak dicsőséget szerezhetett volna Karczag város vele. A késmárki ünnepre a h. polgármester, Daróczy jegyző és Győri Gáspár utaztak el.

* **A főgymnásium** ez évben is megtartotta f. hó 31-én a reformáció szokásos emlékünnepeit, melyen felolvasott Fazekas Gyula tanár és szavaltak: Sándor László VI. és Pap Tamás VII. o. t. Énekelt az ifj. énekkar.

* **Kinevezés.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter Kis József r. k. tanítót a kiskundorozsmai áll. elemi népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

* **Karczag város képviselőtestülete** Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatala emlékére diszközgyűlést tartott. A közgyűlésen az ünnepi beszédet Horváth Ferencz gymnásiumi igazgató, városi képviselő mondotta. A tanács javaslatára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel szavazta meg a Rákóczi fejedelem emlékére leendő 2000 koronás alapítványt. A diszközgyűlés jegyzőkönyvét díszesebb alakban kinyomatja s azt a megyei levéltárban örök emlékül elhelyeztetni. A diszközgyűlés után a képviselők négy részre oszlottak, hogy a helyi különféle felekezeti templomokban tartandó gyászünnepeken vegyenek részt.

* **A József kir. herczeg szanatórium egyesület** Karczagi bizottsága vasárnap, azaz 4-én délután fél három órakor a polg. leányiskola legnagyobb termében választmányi ülést tart, melynek programja: 1. Lukács György elnök üdvözlője a megalakult egyesülethez. 2. Egy tombola-estéllyel egybekötött concert rendezése. 3. Elnöki jelentések. 4. Indítványok.

* **Az ev. református** nagytemplomban okt. 29-én Rákóczi és bujdosó társai hamvainak hazahozatala és temetési ünnepe alkalmából tartott istenitiszteleten a közönség zsufoláig megtöltötte a templomot. Madarász Imre ev. ref. lelkész magas szárnyalásu beszédet míg az ideiglenes Kossuth-dalárda alkalmi kurucz dalokat énekelt. Ez alkalommal szólott először az átépített orgona mely bár még nincs teljesen befejezve, nagyszerű hangszerelésével mindenkit meglepett.

* **Nemzetközi baromfi kiállítás.** A baromfi tenyésztők országos egyesülete december hó 8-10-én nemzetközi baromfi kiállítást rendez Budapesten a városligeti mezőgazdasági muzeumok fűthető helyiségében. A kiállítás bejelentési ideje november 25.

* **Az ev. ref. főgymnásium szintén** tartott Rákóczi emlékünnepeit a gymnasium tornacsarnokában. Az ifjuság éneke és Pap Tamás jól sikerült szavalata után dr. Zsigmond Ferencz méltatta beszédében Rákóczi érdemeit melynek elhangzása után Tóth Gáspár VII. o. t. szavalt kesely „Rákóczi“ című költeményeit, majd Fábíán Sándor VI. o. t. szavalata következett, melyet a közönség fraulikussal tapssal jutalmazott. A szép ünnepélyt az ifjusági énekkar zárta be.

* **Villanyvilágítás.** Az Ungerleider féle gőzmalom, melynek társtulajdonosa Kása József építőmester az építés teljes befejezéséhez jutott, amennyiben a modern új malom egész nagy városi módra építetett ujjá. A Ganz gyár azt villanyos világítással látja el és a malomtulajdonosok a kivezető utat a piacról arra felé húzódó kőútig kőburkolatta látják el.

* **A községi polgári leányiskola** is kivette részét a kurucz bujdosók temetésére rendezett országos ünnepségekből. A gyásznapon iskolai ünnepélyt rendezett, melyen a növendékek kurucz dalokat énekeltek és Kerekes Gizella és Platzer Margit jól sikerült szavalata ébresztettek hazafias lelkesedést a lelkes honleányok keblében, melyet leginkább az ünnepély első aktusa az igazgatónő szép és hazafias lendületű felolvasása kelthetett bennük.

* **Az ugynevezett uri kaszinóban** az okt. 29-iki ünnepély alkalmából tartott gyásztoron mintegy 130 vendég vett részt. Az ünnepi dikciót itt is Horváth Ferencz, gymnásiumi igazgató tartotta. A banketten az asztalok gyönyörűen voltak felterítve. Kegyesen lepték meg a jelenvöltoakat az asztal díszül szolgáló Rákóczi szikvizés üvegek, melyeket Katona Antal szikvizgyáros ügyes tapintattal a Rákóczi színeiből állította össze, csakis piros és kék üvegeket szolgálván fel.

* **A kassai szabadságszobrot**, mely szintén Horvay szobrász műve a Rákóczi ünnep alkalmával Kassán járt karczagiak megtekintették és csak sajnálkozva gondoltak városunkra, mely nem részesült abban a szerencsében amelyben Kassa város. A szabadságszobor igazán gyönyörű alkotás, büszke lehet rá a város és a két szobrász művész kik a szobrot tervezték és ennek modelt is állottak. A város h. polgármesterének a szép talapzat is tetszett, mely éppen semmivel sem került többbe mint a karczagi siremlékszerű, de Horvay által, „külföldi mintáról vett“ ormotlan valami.

* **A Kossuth-kert** vaskerítése is elkészült és annak felállításához Mátyus lakatos mester a hét folyamán hozzá kezd. A szobor környékét dísznövényekkel csak a tavasszal ültetik be. A bejáróknál épített téglá oszlopok pedig sárkányt ábrázoló öntött vas védőkkel látják el.

* **Névmagyarosítás.** Kiskoru Kohn Henrik, József Heléna karczagi illetőségű ugyanitteni lakosok családi nevüknek „Kalmár“-ra leendő átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

* **Sorjegy képeslevelezőlapon.** Főnyeremény 20,000 korona. 1736 nyeremény van. Egy sorsjegy ára 20 fillér, gyönyörű képes levelezőlapon. Kapható a Reform könyvkereskedésben.

* **Kisujszálláson** a bujdosók temetése napján az összes harangokat meghuzzattak. Délelőtt a város képviselő testülete Gaál Kálmán polgármester elnöke alatt diszközgyűlést tartott, amelyen Rákóczi érdemeit méltatták. Este a város fényesen ki volt világítva.

* **Idejében ajánljuk** meghozatni az országos hírű debreczeni ékszerész Lőfkovits Arthur — nagy képes karácsonyi árjegyzékét, melyet a czég díjtalanul küld bárhová.

* **Dr. Rótb Dezső ügyvédi irodája özv. Orvos Nagy Péterné m. kir. postával szemben levő házában van.**

* **A kunmadarasi hazafias polgárság** is megünnepelte II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvai hazahozatalának emlékűnnepét. A község képviselő testülete diszközyülést tartott, melyen a résztvevő polgárok kegyeletos szívvel emlékeztek meg Rákóczi érdemeiről és hazafias örömmel a drága hamvak hazahozataláról. Mai számunkban közöljük Dr. Balogh Sándornak a diszközyülés alkalmából felolvasott szép alkalmi költeményét.

* **A Jászkon egyetemi ifjak** köre az elmúlt héten egy felhívást intézett a kör tagjaihoz, melyben kéri őket, hogy a november hó 5-én tartandó gyűlésen teljes számban vegyenek részt. A gyűléstárgya elnök és titkárválasztás lesz mert a volt elnök és titkár, közbejött körülmények miatt állásáról lemondott. A gyűlés igen viharosnak ígérkezik.

* **A Kossuth szobor** ügyében fordulat állott be. Horvay János szobrász-művész az elmúlt héten városunkban járt és megígérte, hogy kevés költség pótlással a szobor talapzatát a tervnek megfelelően átalakítja, az oda nem való „Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar“ feliratot levakarja, a talapzatot szélesítésül még lépcsőszerűleg kiépíti. Maga a szobor állítólag megöntetett és az öntés fényesen sikerült. Kossuth alakja sokkal jobban sikerült mint a kicsinyben bemutatott minta, nyaka nem olyan merev tartású és a ruházat is gyönyörűen van kidolgozva. Sőt a művész azt is megígérte (?) hogy a szobor már a napokban meg fog Karczagra érkezni. Örvendünk azon, hogy lapunk ez évi szeptember 22-én megjelent 39-ik számában foglaltak megszívlelésre találtak és az a bizonyos „küczuláp“-ból végre is egy Kossuth szobornak megfelelő talapzat készül. A „Kossuth“ felirat maradjon meg, de ennyi elég is, hisz' ez az egy szó nagyon sokat, mindent megmagyaráz.

* **A tüdőbetegekért.** Dr. Samassa József bibornok érsek elrendelte, hogy mindenszentek és halottak napján az egyházmegyéje összes templomaiban a perselyekben gyűlt pénz a József kir. Herczeg Szanatórium Egyesület javára fordítandó. E rendelet alapján a helybeli róm. kath. templomban csütörtök és pénteken a perselyekben összegyűlt összeg a nevezett egyesületnek küldetett el.

* **Erzsébet királyné emlékűnnepé.** A polgári leányiskola boldog emlékezetű Erzsébet királyné emlékezetűnnepét ez évben is megfogja ünnepelni. Az ünnepeyen két növendék szavaltán kívül egy felolvasás is lesz, melyet az a növendék fog tartani, kinek „Erzsébet királyasszonyunk emlékezeté“ című ez alkalomra készített dolgozatát a tanítónők legjobbnak ítélik.

* **A ref. népiskolák és főgymnasiumban** október 31-én az előadások a reformáció emlékűnnepé alkalmából szüneteltek. A protestáns egyházak nagy ünnepe ez, mert e nap 389-ik vfordulója volt annak, hogy Luther Márton a wittenbergi vártemplom kapujára 1517-ben az egyházátalakítást követelő 95 tételét kifüggesztve, megindította a reformáció nagy munkáját.

* **A monstrepör elutasítva.** Dr. Ugray Ferencz mezőúri ügyvéd mintegy 120 vádlott ellen tett rágalmasz, becsületsértés vétsége miatt bünyenyítő feljelentést. Az ügy elbírálására a karczagi kir. járásbíróság delegáltott, mely azonban bünyenyendő cselekményt fennforogni nem látott és így azt

részben elutasította. A szenzációsnak ígérkező tárgyalás aktái egyelőre ezzel lezárattak.

* **Lopásért** hat hónapi fogház elszennyvedésére ítélte a karczagi kir. járásbíróság bünyenyítő bírja Csapó Bálint madarasi lakost, ki különféle bünyenyekért az illavai fegyházban csekély 20 évet ült már. Ez a 6 hónap ez csak csemege lesz a vén bünyenynek.

* **Az „Otthon“ szállodát** és kávéházat november elsejével Lebovics Mór a városi Bárány vendéglő bérlője vette át Csikos János eddigi jóhírű vendéglőstől és azt ma szombat este halvacsorával nyitja meg.

* **Táncziskola megnyitás.** Fenákel Károly tánczoktató november elsejével megnyitotta táncziskoláját a Polgári-kör helyiségében.

* **Piaczi árak.** Fodor Károly élelmiszer bizományos jelentése. A tartósan hűvös időjárás jótékony hatással van az üzlet menetére, különösen marhahús, egész pörkölt sertések és vágott baromfiak iránt van jó érdeklődés. Nyul és fázán nem kielégítő mennyiségben érkeznek. Nyul nagy 280—300 f., süldő nyul 160—200 f. drbként. Fogoly 200—220 f. páronként. Baromfi árak kielégítő, nagyobb felhozatalok csak vágott hizott ludakban vannak, melyekért ma 130—140 f. fizettek a vevők klgrként. Szőlő már alig érkezik, elérhető 90—100 f. klgrként, a száraz csemege szőlőnél. I. fajalma és körte kevés érkezik, jóllehet igen magas árak vannak érvényben. II. és III. rendű gyümölcs kielégítő mennyiségben érkezik.

* **A postaládák** jó lehet e miatt már egyszer felszólaltunk, a ládákban kített időn jóval korábban szedik ki újból a leveleket. Ezuton kéri fel kereskedőink, — kik levelezésüket a nappali forgalom szünetelése után este végezhetik csak el — a postahivatal vezetőségét, hogy hasson oda, mint a multkor csakis a kített időben szedessenek ki e levelek, különösen az esti órákban.

* **Leöntötte magát vitriollal.** A Feriánsz féle Széchenyi uti fióküzletében alkalmazott Csupka Ágoston tanuló sósavat akart kiszolgálni. Tévedésből azonban a kén-savval (vitriol) töltött üveget, melyre hany gságból „Sósav“ felirat volt ragasztva, vette fel és abból töltött. A sósavas tölsér nem álta a vitriolt és fecsegve csapódott széjjel Csupkának arczára és kezére. Égési sebeivel az Árdó gyógytárba futott, hol első segélyben részesült.

* **Találó véletlen.** A Rákóczi ünnepe alkalmából különös módon játszott össze a sors. Pesten 28-án a Rákóczi és társaiért tartott ünnepi misét Dr. Samassa József egri érsek mutatta be a mindenható-nak. Samassa pedig Telekessy István egri püspök utóda, annak a Telekessynek ki az 1707-iki nevezetes ónodi gyűlésen a „Te Deumot“ mondotta, s aki mindvégig hiven kitarott Rákóczi mellett a miért később hosszabb időre Szarvaskő várába zárattott el.

* **A villamos vasutasok** Budapesten tudvalevőleg sztrájkba léptek és 6 napig szünetelt Budapesten a közúti közlekedés. A rendőrség a katonaság segítségével a sztrájkolókat szétzavarta, a sztrájkantányát feloszlatta és így a szegény villamos vasutasok még az nap szolgáltra jelentkeztek és ma már a közúti közlekedés Budapesten zavartalanul folyik.

* **Vonat kisiklás.** A Budapest felől jövő déli személyvonat Szolnok és Szajol között az elmúlt héten kisiklott és e miatt Karczagra csak 3 órai késéssel érkezett meg. Emberben kár nem esett, csakis egy pár vasuti kocszi rongálódott meg.

* **Éjjeli kaland.** Tüzes vérű ifjak, többen, valahol messze a Bundizug környékén, szép holdvilágnál e g y leánynak udvaroltak. Az őrjáratot végző két sbirr (rendőr) megcsipte az ifjakat s bár a szerelem sötét éjjelen sem képez kihágást, a szende leány-

zói letartóztatta. Az ifjak könyörögtek, de a rendőrök, kik fényes nappal a leggarázdálkodóbb suhanczokat sem fosztják meg személyes szabadságuktól, egy leányt, kit a fiatal emberek „hugoknak“ vallottak, rendkívüli erélylyel a rendőrségre kísérték, honnan másnap minden bünyenyés, vagy jegyzőkönyv felvétel nélkül szabadon bocsátották.

* **Muzeum a víz alatt.** A tartós szárazság miatt a fürdő árok vize is leapadt. S a víz leapadása következtében mesés dolgok jöttek napfényre. Kiváló régiség buvárunk megvizsgálván az ott levő dolgokat, azokat kincseket érő régiségeknek találta. Így a többek között feltalálta köztük Diopenes lámpájának üvegét. Noé boroskancsójának alsó felét. Mózes saruját, melyet az égő csipke bokornál levetett. Árpád turuljának megtépett szárnyát, azt az üveget melyből Kun László és Rudolf a dürnkuti csatateren brudert ittak. Megtalálta egy ős macska teljes hulláját. S azt a bizonyos számár állkapcsot mivel Sámson a filiszteusokat szétverte. Míg az árok partjain kövesedni készülő eoren korszakbeli fák galyai közt füttyöl a szél. Felhívjuk a rendőrség becses figyelmét e nagy értékű dolgokra. Jó lenne talán egy pár rendőrt állítani e régiségek őrzésére, mert míg ezek kellő, őket méltán megillető helyükre nem jutnak irigy szomszédaink elrabolják tőlünk, ne hogy ez által a világ városok sorába emelkedjünk. Ha ugyan meg nem pukkadnak neveltükben, hogy a piactól pár lépésnyire ennyi mocskot lehet lelmi Karczag r. t. városban.

* **Aki másnak vermet ás.** Vagy 16 kgr. jó szűz dohánnyra tett szert egyik nagy pipás polgártársunk. De a házban nem merte tartogatni, bedugta tehát az udvarán levő szalmakazal alá. Neszét vette ennek egyik jó komája s egy szép holdvilágos éjjel ellopta a dohányt. A volt tulajdonos nem merte nyíltan keresni, csak titokban kutatott eltűnt dohánya után. S reá jött, hogy a legkedvesebb komja pőfékel belőle. Nosza ő sem volt rest, hanem a csalfa komát bejelentette a finánczoknál, kik azután meg is találták az egész dohányt. Ezt elvitték, még meg is birságotlák a komát. Aki azután bánatosan panaszolta szomszédjának, hogy ő csak tréfából vitte el a dohányt s ime megjárta vele. Ez hajszá alatt egyet mosolyogva mondja, hát bizony komám, aki másnak vermet ás maga esik bele.

Anyakönyvi hivatalból.

A házasulandók hirdetési tábláján a következők vannak kifüggesztve:

Tóth Mihály (Tizzaszentimre), Agócs Mária. Gy. Szűcs Imre, Egri Mária. Takács József, Rimaszombathy Mária. Juriga Mihály, Horváth Juliánna. G. Szabó Imre, Horváth Juliánna. Nagy Gergely, Dobray Rebeka.

Házasságot kötöttek:

29-én. Trungel Károly özv. Tamás Gyuláné Pádár Apolloniával. Vukelics Rudolf Szőlősy Ilonával.

Elhaltak:

24-én. Á. Nagy Margit 7 hónapos. 26-án. Mészáros Sándorné Márki Erzsébet 74 éves. 27-én. Horváth Juliánna 22 napos. 29-én. Miklóssi János 89 éves. 30-án Sebők Lajos 19 hónapos. Alárki Lőrincz 2 hónapos. 31-én, Kocsis Sámuel 67 éves.

* **Csak egy virágszál!** Esdve kérjük ami jó közönségünket, rója le azt a szent vámot, amelyet a szegénysorsu tudóbetegek megmentéseért tőle kérnek. Ne dobják el azt a befizetési lapot vagy utalványt, melyet a József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. sz.) a napokban szétküldött és ha valóban csak egy virágszál váltságdíját is, de küldjék el. Azt mondja Mikszáth, hogy még most is siratjuk a mohácsi csatát, ahol 25.000 magyar veszett el és közönnnyel ölbe tett kézzel, siváran nézzük ennek a derék egyesületnek fáradhatatlan tevékenységét, melylyel minden évben annyi magyart tudna megmenteni, ahány a mohácsi csatásokon elvérzett, ha a közönség a halottak napi koszorúiból egy szál virág árát valóban elküldi. Fogja el a sziveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajczárral is; de áldozunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Filléreket, vagy koronákat egyforma mélységes hálával fogad a József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület, mely az ország minden tájáról tehát tőlünk is vesz föl majd gyógyítóházában (már épül az első) betegeket.

* **A baromfitenyésztés érdekében.** Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő és a „Baromfitenyésztés“ című képes heti szaklap szerkesztője felkért annak közlésére, miszerint mindazok, akik lapját az 1907-ik évfolyamra 8 koronával már most megrendelik, a f. év végéig azt ingyen küldi s ezenkívül az általa irt. 1. Általános tudnivalók III. kiadás 1 K. 2. Baromfitenyésztés I. kiadás 5 K. 3. Tyuktenyésztés II. kiadás 3 K. 4. Lud- és kacsatenyésztés I. kiadás 2 K. 5. Baromfiak hizlalása II. kiadása 2 K. 6. Baromfitermékek értékesítése I. kiadás 2 K., Szakkönyvek bármelyikét ingyen és bérmentve szintén rendelkezésére bocsátja. Mu-

tató számokat ingyen és bérmentve küld bárkinek a „Baromfitenyésztés“ kiadóhivatala Nagyvárad, Péter-u, 1. szám.

Mi van eladó.

Materni Mihály géptulajdonosnak egy jó karban levő 15 soros használt vetőgép. É. l. 53. sz. a.

Fehér Imrének 8. t. 2060. sz. nádas háza lebontás végett. É. l. a helyszínen.

Mészáros Sámuelnek a lenteszigeti 1 hold, a magyarkai 2 hold földje vetéssel. É. l. 1861. sz. a.

Hornyák Lajos asztalosnak 11. t. 2634. számú háza. É. l. a helyszínen.

Molnár József nádudvari ref. tanítónak fajtiszta olaszrizling, erdei, piros és fehér sasza és madeleine angevine (korai csemege) szőlő vesszők már az ősz folyamán is kaphatók.

Sipos Imrének 12. t. 2960 sz. háza. É. l. 10. t. 2600 sz. a.

G. Szabó Lőrincznek 500 kéve levevel csutkája. É. l. 1983. sz. a.

Bojtó Istvánnak a sándorokon 7 1/2-öl réti föld. É. l. 149. sz. a.

Bibari Mihálynak a botonásba széna, szalma, törek és csutka. É. l. 1849. sz. a.

Kovács Sámuelnek az agyagoskerli 19 és 11 sor szőlő földje. É. l. 349. sz. a.

Kiss Mihálynak 600 négyszögöl földje 2 szekér here és a 2973. sz. háza. É. l. a polg. leányiskolánál.

Láposi Imrének a 452 és 670. sz. háza. É. l. 452. sz. a.

B. Kiss Péternek a vásártér közelében levő 145. számú háza 350 négyszögöl beltelekkel, kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet nevezettel VIII, t. 1967. szám alatti lakásán, a Drapalik-féle házban.

Dr. Krenner Géza ÜGYVÉDI IRODÁJÁT

KARCZAGON

Molnár János ügyvéd házában
megnyitotta.

Budapesten az egyetlen független

ellenzéki nagy napilap:

„Az Ujság“

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 28 kor. — fill.

Fél évre 14 „ — „

Negyedévre 7 „ — „

Egy hónapra 2 „ 40 „

Gyönyörű albumajándék karácsonyra az Ujság minden előfizetőjének kivétel nélkül.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala

Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Uj üzletmegnyitás!

Tisztelettel hozzuk a t. vevő közönség tudomására, hogy a Gymnasium-utczában (Kusza Lajos kötélgyártó) házában a mai kor igényeinek megfelelő

röfös-, rövid- és divatáru üzletet

nyitottunk és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. vevőinknek a legujabb angol szöveteket, mindennemű ruha és blouz selymeket, flanel és zsinórbarchetteket, batist, delin és kationokat, czérna-kanavász, rumburgi, török gyolcs, mollinos vásznakat Casmér, selyem-plüsche és berliner kendőket nagy választékban, jó minőségben a legjutányosabb árért szolgálhatjuk.

Felkérjük a t. vevőközönséget, sziveskedjen b. látogatásával megismeretni, valamint dus választéku raktárunkról, előnyös, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásunkról meggyőződést szerezni. A t. vevő közönség kegyes pártfogását kérve vagyunk

Kusza és Ledermann.

Eladó

néhány darab jól fejlett, idei plimouth és fehér orpington

K A K A S

Hemző Lajos főgymn. tanár urnál.

Gépészeti vizsgára

pályázók figyelmébe!

10 naptól 30 napig

terjedő idő alatt bárkit is előkészít lokomobil vagy alacsony és magas nyomású sűrítővel ellátott gépek kezelésére jogosított gépészeti vizsgára biztos sikerrel

Balogh Jenő okl. gépész

Karczagon, 2042. sz. a. a máv. indóház közelében.

Tisztelettel felkérem mindazokat, kik ilyen vizsgát óhajtanak tenni, forduljanak bizalommal hozzám.

Felvilágosítással szivesen szolgállok.

Mészáros József

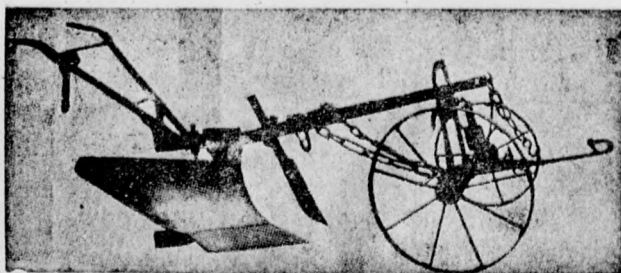
gazdasági eszközök gyára KARCZAG, (Szolnokm.) 2968. sz.

Ajánlja saját készítményű különféle számú 2 és 3 kerekes, kettős ekéjét, mely szabadalmazott pánczél acél eketettel van ellátva. Mind a két ekéj tartója könnyen kezelhető, ugyiszintén szakrendszerű egytemes farsrófos ekéit, melynek gerendjei T alakú acélból vannak készülve. Uj rendszer: menet közben csavar által szabályozható.

A legujabb találmányu csillagalaku gyűrűs hengereit, fogas hengereit s a legujabb fajta láncboronáit.

Kapáló és töltő ekéit, angol vasboronáit két heti próbára is kiadja személyes meggyőződés végett.

Egy évi jótállás!! Képes árjegyzék kívánatra ingyen s bérmentve

== Kitünő ==

== jó borok ==

bogdi Papp Sándor

királyi közjegyző, bortermelő

saját terméséből,

100 litertől feljebb.

Kapható lakásán: Karczagon.

Kiadó lakás.

Egy két padlós szoba, konyha, kamarából és tyukólból álló különálló lakás folyósóval a piac közelében kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen 632. szám alatt Király Gergellyel.

Eladó birtok.

Karczagtól egy és fél órai járásra van 250 hold jó minőségű szántó föld, gazdasági épületekkel és egy 8 padolt szobával és vízvezetékekkel ellátott uri lak, két ártézi kúttal felszerelve, kedvező feltételek mellett eladó. Ez idő szerint 150 métermázsa őszi buza van bele elvetve. Értekezni lehet a vevő szándékozónak

Csathó Zsigmond

gátfelügyelőnél Karczagon.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű-cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Hogy hívják? Mikor született?

Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve örzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet!

Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyezettünk el

pecsét alatt, például:

a lepecsételt boríték előoldala:

a boríték hátsó oldala:

„János”

Születési év: 1877.

KISS
szerencséje
NAGY!

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük az ön részére eltt szerencsesorsjegyet.

Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencséje NAGY”

jelmondás híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a Kiss bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk

szerencsésének lepecsételt záloglevelét és gazdagság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának huzása már folyó évi nov. hó 22. és 23-án lesz.

Az I-ső oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1.50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél K. 6.—. Egy egész K. 12.—.

Kiss Károly és Társa

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye:

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 13.

Fiókok: VI., Váci-körut 5. sz. — VII., Erzsébet-körut 22. sz.

Az

„Otthon” szállodát

november hó 1-től kezdődőleg átvettem, mely körülményt ez uton is van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni.

Jó konyhát és kitünő borpinczét, nemkülönben a kávéházat is magam kezelem.

A megnyitást

ma, szombaton este

halvacsorával

tartom meg, melyre meghívom a tisztelt közönséget, melynek becses pártfogását új vállalatomnál is tisztelettel kérem.

Lebovics Mór,

a város nagyvendéglő bérloje.

Török szerencséje örök.

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt

27 millió koronánál több nyeresemény

fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereseményt és pedig:

kétszer a **600.000** koronás
nagy jutalmat a főnyereseményt,

a legnagyobb **400.000** koronás
főnyereseményt,

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereseményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.000** pénznyeresemény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

legnagyobb nyeresemény esetleg **1,000.000** korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeresemény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75, v. K. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50, v. 3 korona.
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.—, „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.—, „ 12 „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 11-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és Tsa

Sürgőnyezim: **Bankház R-T. Budapest** Sürgőnyezim: **Törökék, Budapest.**
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.
II. fiók: Teréz-körut 46/a. III. fiók: Múzeum-körut 11/a.

Óh, jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger meltpasztillái,

az ét ágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszer-tár

BUDAPEST,

VI., Váci-körut, 17. szám.

Éljen!

Csakhamar meggyógyított!

Karczagon: Ardó Leó, Szabó László, Steiner Mihály. Kenderesen: Friädlender Manó gyógyszer-tárakban kapható.

Nyom. Plón Gy. H. Szoboszlón,

Eladó ház.

ÉGNER FÜLÖP 2645. f. alsorszámu háza és beltelke szabad kézből eladó. Értekezhetni lehet lakásán vagy a bírósági épületben lévő borbély üzletében.

Hirdetés.

CSÓREG JÓZSEFNEK az I-ső tizedben 95 f. alsor szám alatt lévő háza

kiadó

vagy szabad kézből

eladó.

ÉRTEKEZHETNI:

ÖZV. CSÓREG KÁROLYNÉNÁL.

Eladó

vagy október 1-re kiadó 4 szoba, konyha, speiz, kamra és pinczéből álló lakás a 364. szám alatt. Értekezni lehet a hoztulajdonossal

Kovács Jánossal,

448. sz. a. Karczagon.

Versenyképes
pipereszer

az

„**Orgona-**
crém”

és **SZAPPAN.**

VEGYTISZTA, ÁRTALMATLAN, ZSIRADÉKOT NEM TARTALMAZ ÉS IGY NAPALIS HASZNÁLHATÓ, MINT A BIZTOS ÉS LEGALKALMASABB SZER A NŐI SZÉPSÉG ÁPOLÁSA ÉS FENTARTÁSÁRA. EGYEDÜL KAPHATÓ: ARDÓ LEÓ „OROSZLÁNHOZ” CZIMZETT GYÓGYSZERTÁRÁBAN KARCZAGON, HOL AZ ÖSSZES BEL- ÉS KÜLFÖLDI KÜLÖNLEGESSÉGEK IS KAPHATÓK.

